

NATUR- OG
MILJØKLAGENÆVNET

Rentemestervej 8
2400 København NV
Telefon: 72 54 10 00
nmkn@nmkn.dk
www.nmkn.dk

27. november 2012 • J.nr.: NMK-131-00065 (tidl. MKN-130-00877) • Ref.: JANBN/XPSAL

AFGØRELSE

i sag om godkendelse til udvidelse af et svinebrug på en ejendom i Assens Kommune

Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse efter § 11 i husdyrbrugloven¹.

Natur- og Miljøklagenævnet stadfæster Assens Kommunes afgørelse af 25. maj 2010 om godkendelse til udvidelse af svinebruget på Magtenbøllevej 7A, 5492 Vissenbjerg, med følgende ændring:

Som vilkår nr. 3.7.5 indsættes:

”Gennemsnitsvægten for dyr på stald må maksimalt være 72,5 kg.”

Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet senest 2 år efter nævnets afgørelse, jf. husdyrbruglovens § 33, stk. 1.

Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17, stk. 1, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet². Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. husdyrbruglovens § 90.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 9 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

---

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer.

² Lov nr. 483 af 11. maj 2010 om Natur- og Miljøklagenævnet med senere ændringer.

Klagen til Natur- og Miljøklagenævnet

Assens Kommune har den 25. maj 2010 truffet afgørelse efter husdyrbruglovens § 11 om godkendelse til udvidelse af svinebruget på ejendommen Magtenbøllevej 7A, 5492 Vissenbjerg.

Afgørelsen er påklaget til Miljøklagenævnet af Danmarks Naturfredningsforening og af to omboende. Sagen er pr. 1. januar 2011 overført til Natur- og Miljøklagenævnet³.

Danmarks Naturfredningsforening og de omboende har klaget over lugtgener. Den ene omboende har herudover klaget over mos- og algeproblemer på og omkring dennes bolig som følge af kvælstofudledning.

Sagens oplysninger

Der er søgt om godkendelse til udvidelse af produktionen fra 2.500 slagtesvin (30 – 115 kg) svarende til 80,5 dyreenheder (DE) til 4.000 slagtesvin (30 – 115 kg) svarende til 129,4 DE.

Det fremgår af det elektroniske ansøgningskema, at den korrigerede lugtgeneafstand for anlægget er beregnet som følger:

Kategori	Afstand
I. Eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde.	384,47
II. Samlet bebyggelse i landzone ifølge definitionen fastsat i bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning og ensilage eller område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende.	277,73
III. Etablering, udvidelse eller ændring ved enkeltboliger.	134,44

Det fremgår desuden af ansøgningskemaet, at den vægtede gennemsnitsafstand til byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig er henholdsvis 135,27 m, 95,44 m og 95,45 m, og at det ansøgte projekt dermed indebærer, at der ligger såvel byzone, samlet bebyggelse samt enkeltbolig i en vægтет gennemsnitsafstand fra anlægget, som er kortere end den udregnede geneafstand.

Ansøger har udarbejdet en konkret OML-beregning for lugtspredningen fra staldanlægget i det ansøgte projekt. I henhold til OML-beregningen er geneafstanden fra anlægget til enkeltbolig overholdt, mens geneafstanden til byzone og samlet bebyggelse ikke er overholdt. Det fremgår af bilag 5 til Assens Kommunes godkendelse, at ansøger bl.a. har anført følgende om OML-beregningen:

"Forudsætningerne for beregningerne er følgende:

NUDRIFT	Stipladser	Vægt, kg	OU/s	Afkast-højde, m	OU/s afkast	Luft m ³ /s	Hastighed m/s
Ældre stald							

³ Jf. § 28, stk. 4, i lov nr. 484 af 11. maj 2010 om ændring af lov om naturbeskyttelse, lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love og § 3, stk. 2, i lov nr. 1608 af 22. december 2010 om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og lov om ændring af lov om naturbeskyttelse, lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love.

Afkast 1 - 4	250 delvis spalte	108	8.100	8,0 6,3	2.025	1,75	6,2
Nyere stald Afkast 5 - 10	650 drænet	108	31.590	7,0	5.265	3,06	10,8
Samlet	900		39.690				
NUDRIFT	Stiplad- ser	Vægt, kg	OU/s	Afkast- højde, m	OU/s afkast	Luft m3/s	Hastig- hed m/s
Ældre stald Afkast 1 - 4	350 delvis spalte	72,5	7.613	10,0 9,0	1.903	2,78	9,8
Nyere stald Afkast 5 - 10	800 drænet	72,5	26.100	10,0	4.350	3,69	13,0
Samlet	1.150		33.713				

Det maksimale antal pladser i nudrift er 900 stk.

Gennemsnitsvægten er 108 kg altså 97.200 kg på stald.

I det ansøgte bliver antal pladser maksimalt 1.150. Men da driftsformen ændres fra alt ind/alt ud til kontinuerlig drift, bliver gennemsnitsvægten på 72,5 kg, bliver der maksimalt 83.375 kg på stald.

Den samlede lugtemission nedsættes med 15% fra 39.690 OU/s til 33.713 OU/s.

Samtidig ændres afkastenes højde fra 8,0 til 10,0 m afkast 1A, fra 6,3 m til 9,0 m i afkast 2B, 2C og 2D og fra 7,0 m til 10,0 m i afkast 3E-3J. Lufthastigheden i afkastene øges fra 6,2 m/s til 9,8 m/s i afkast 1A og 2B-2D og fra 10,8 m/s til 13,0 m/s i afkast 3E-3J.

Resultatet af OML-beregningen er som følger:

Områdetype	NUDRIFT			ANSØGT		
	Afstand, m	Lugtni- veau OU/m3	Geneaf- stand, m	Lugtni- veau OU/m3	Geneaf- stand, m	
Byzone, 260 ^o - 30 ^o	125	16	350	10	200	62,5%
Max.	125	16	375	10	200	62,5%
Samlet bebyggelse 270 ^o - 360 ^o	100	20	200	12	150	66,7%
Max.	100	21	275	12	150	66,7%

Byzonegrænsen er beliggende i retningen vest (260°) til nord-nordøst (30°) for centrum af lugtafgivelsen.

Afstanden fra centrum til nærmeste byzonegrænser er ca. 125 m

Lugtniveauet i denne afstand ændres fra 16 OU/m3 til 10 QU/m3, et fald på 37,5%.

Geneafstanden ændres fra 350 - 375 m til 200 m, en reduktion på 42,9% - 46,7%.

Samlet bebyggelse udtrykt ved Magtenbøllevej 7, er beliggende i området vest (270°) til nord (360°) i afstanden 100 m fra centrum. Lugtniveauet ændres fra 20 - 21 OU/m³ til 12 OU/m³, et fald på 41,5%. Geneafstanden ændres fra 200 m til 150 m i retningen hvor Magtenbøllevej 7 er beliggende, en reduktion på 25%. Hvis der ses på den maksimale geneafstand ændres denne fra 275 m til 150 m, en reduktion på 45,5%.

Ændringen af driftsformen samtidig med ændring af ventilationsforholdene betyder, at lugtniveauet og geneafstanden til byzonegrænsen og samlet bebyggelse reduceres med ca. 40%.

Dermed opfyldes kravet om færre lugtgener samtidig med, at den vægtede gennemsnitsafstand i det ansøgte er mellem 50 og 100% af geneafstanden."

Assens Kommune har vurderet, at det ansøgte projekt kan godkendes på trods af, at geneafstanden til byzone og samlet bebyggelse ikke er overholdt, idet den ansøgte produktion medfører færre lugtgener end den eksisterende produktion, og idet afstanden til byzone og samlet bebyggelse er længere end 50 % af den beregnede geneafstand. Af kommunes godkendelse fremgår bl.a. følgende om vurderingen af lugtgener fra i det ansøgte projekt:

"Staldanlæg og husdyrproduktion giver anledning til udsendelse af lugt. Emissionens størrelse er afhængig af, hvor mange og hvilke dyr, der er på stald. Der er fastsat en tålegrænse for lugt afhængig af, om der er tale om byzone, samlet bebyggelse eller enkelt bolig. I husdyrgodkendelse.dk er de ukorrigerede genegrænserne beregnet til ca. 350 meter til byzonen, 280 meter til samlet bebyggelse og 135 meter til enkelt bolig for den ansøgte svineproduktion. Lugtgeneberegningen i husdyrgodkendelse.dk viser at genekriterierne ikke er overholdt for det ansøgte. Lugtgene-kriterierne er overskredet i forhold til byzone og nærmeste enkelt bolig med henholdsvis 213 meter og 39 meter.

Ifølge Vejledning af 1. januar 2008 Tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug gælder der følgende: "I enkelte tilfælde kan der dog meddeles godkendelse, selvom genekriterierne er overskredet. Det kan fx være i situationer, hvor både det eksisterende husdyrbrug og det ansøgte husdyrbrug overskrider genekriterierne, men det ansøgte husdyrbrug vil medføre uændrede eller færre lugtgener, samtidig med at afstanden til omboende er længere end 50% af den beregnede geneafstand. Det skal understreges, at dette gælder i forhold til geneafstanden ifølge både den nye lugtvejledning og FMK-vejledningen".

Derfor er ansøgningen ledsaget af en såkaldt OML-beregning (Operationel Meteorologisk Luftkvalitetsmodel), hvor der lagt tiltag ind, der skal reducere lugtgenerne til det tilladte. OML-beregningen erstatter den lugtberegning der ligger bag beregningerne i husdyrgodkendelse.dk, ifølge FAQ 39 fra Miljøstyrelsen kan dette lade sig gøre når det den nye lugtvejledning der ikke overholdes.

Af OML-beregningen fremgår det, at højden på staldanlæggets afkast alle skal øges med op til 3 meter – se bilag 4 for afkast placering og nuværende højde. Beskrivelsen og konklusionen af OML-beregningen kan ses i bilag 5. Selve OML-beregningen ses i bilag 6. Det fremgår af disse bilag, at lugtniveauet er overskredet i nudrift, men i ansøgt drift er lugtniveauet reduceret i forhold til nudrift.

I forbindelse med naboorienteringen kom der flere bemærkninger om lugtgener fra beboerne på Drejerbanken lige nord for staldanlægget. Drejerbanken ligger ca. 165 meter fra staldanlæggets lugtcentrum. I det Drejerbanken ligger nord for staldanlægget og den hyppigste vindretning på Fyn (se figur 5) er en vestsydvestlig vindretning, er det sandsynligvis årsagen til, at netop boligområdet Drejerbanken føler sig generet af lugt fra svineproduktion på Magtenbøllevej 7A allerede i dag. Det skal her tilføjes, at Assens Kommune ikke tidligere har modtaget klager over lugtgener fra beboerne på Drejerbanken. Først i forbindelse med høringsfasen til denne miljøgodkendelse er Assens Kommune, og i øvrigt også ansøger selv, blevet bekendt med at beboerne på Drejerbanken føler sig generet af lugt fra den nuværende svineproduktion på Magtenbøllevej 7A.

[Figur 5 er udeladt]

Ifølge beskrivelsen og konklusionen på OML-beregningen (se bilag 5⁴) er lugtniveauet i nudrift på maksimalt 16 OU/m³ til byzone og maksimalt 21 OU/m³ til samlet bebyggelse. OML-beregningen på ansøgt drift med højere afkast på staldbygningerne viser at luftniveauet bliver reduceret til maksimalt 10 OU/m³ til byzone og 12 OU/m³. De tekniske beregninger af lugtniveauet viser dermed at lugtniveauet reduceres med det ansøgte, og samtidigt også at geneafstanden er større en 50 % til omboende jf. vejledningen.

Ved besigtigelse på ejendommen forklarede ansøger, at der inden for de sidste par år var blevet fjernet nogle store træer nord for ejendommen op i mod boligområdet Drejersbanken, hvilket også kan have været medvirkende til, at beboerne de senere år har oplevet flere lugtgener fra svineproduktionen på ejendommen end tidligere.

Det er derfor Assens Kommunes vurdering, at det ansøgte dyrehold, med de lugtreducerende tiltag beskrevet i OML-beregningen, vil give færre lugtgener end i nudrift. Dermed imødekommes de mange bemærkninger om lugtgener fra beboerne på Drejersbanken. Hvis ansøger vil benytte sig af et andet lugtreducerende tiltag, end at forhøje afkastene på staldanlægget med op til 3 meter, skal dette alternative tiltags effekt dokumenteres, forelægges og godkendes af kommunen inden miljøgodkendelsen udnyttes.

Af hensyn til en fastholdelse af forudsætningerne for OML-beregningen skal der blandt andet stilles vilkår om maksimal staldbelægning dvs. antal stipladser i staldanlægget og højder på afkastene. Desuden stilles vilkår om at evt. andre tiltag end det nævnte med forhøjede afkast skal dokumenteres, forelægges og godkendes af kommunen inden denne miljøgodkendelse kan udnyttes fuldt ud.”

Kommunen har bl.a. fastsat følgende vilkår:

”3.2.1 Svinebruget må drives med et dyrehold på maksimalt 129,4 dyreenheder (DE), svarende til 4.000 slagtesvin (30 – 115 kg) på 1.150 stipladser. Inden for dette produktionsniveau tillades en mindre afvigelse på op til 10 % for vægtgrænserne, så længe det maksimale antal DE ikke overskrides.

3.7.1 Husdyrproduktionen må ikke give anledning til væsentlige lugtgener uden for ejendommens areal.

3.7.2 Alle afkast på staldanlægget (se bilag 4) skal forhøjes med op til 3 meter jf. OML-beregning (bilag 5 og 6), for at overholde genekriterierne, inden godkendelsen kan udnyttes.

3.7.3 Benyttes det lugtreducerende tiltag i pkt. 3.7.2 ikke skal et andet tiltags effekt dokumenteres, forelægges og godkendes af kommunen inden godkendelsen kan udnyttes.

3.7.4 Hvis der efter Assens Kommunes vurdering opstår lugtgener, der er større, end det kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan Assens Kommune meddele påbud om, at der skal gennemføres tiltag til afhjælpende foranstaltninger.”

Natur- og Miljøklagenævnets bemærkninger og afgørelse

Det ansøgte er omfattet af husdyrbruglovens § 11 og forudsætter en godkendelse af det samlede husdyrbrug inkl. bedriftens arealer, jf. lovens § 11, stk. 2, og § 103, stk. 2.

Ifølge husdyrbruglovens § 19 skal kommunen ved vurderingen af en ansøgning om godkendelse efter lovens § 11 sikre, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

---

⁴ Bilag 5 er ikke vedlagt nævnets afgørelse.

Kommunen skal meddele afslag på en ansøgning om godkendelse efter husdyrbruglovens § 11, hvis lovens § 19 ikke er opfyldt, jf. lovens § 31.

Kommunen skal i en tilladelse eller miljøgodkendelse efter § 10, § 11 eller § 12 fastsætte vilkår, der sikrer, at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, jf. husdyrbruglovens § 19, nr. 2, jf. § 27. Hvis husdyrbruget ligger mindre end 300 meter fra hhv. boliger eller boligområder mv., skal der altid fastsættes sådanne vilkår, jf. husdyrbruglovens § 27, stk. 1, 2. pkt., jf. § 20.

Kommunen må endvidere ikke meddele godkendelse, hvis det ansøgte vurderes at medføre væsentlige virkninger på miljøet, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 9, stk. 1, jf. stk. 3. Ved væsentlige virkninger på miljøet forstås, at det beskyttelsesniveau for bl.a. lugt, der er fastsat i bilag 3, afsnit B, overskrides. Heraf fremgår, at der skal beregnes en geneafstand ud fra både den nye lugtvejledning (Vejledning om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug), og efter FMK-vejledningen (Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde, FMK, 2. udgave maj 2002). Geneafstanden fastsættes i hvert enkelt tilfælde på baggrund af den længste geneafstand beregnet efter de to vejledninger.

Hvis den nye lugtvejledning giver den længste geneafstand, fremgår det af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen bilag 3, afsnit B, at den nye lugtvejledning kan ændres på baggrund af ny viden, og at spredningsmodellen efter ansøgers ønske helt generelt kan erstattes af en konkret spredningsberegning med OML-modellen (udarbejdet af Danmarks Miljøundersøgelser). Hvis den beregnede geneafstand er større end den faktuelle afstand fra anlægget til de omkringboende, skal der gives afslag. Af bekendtgørelsens bilag 3, afsnit B, fremgår dog følgende:

"I enkelte tilfælde kan der dog meddeles godkendelse f.eks. hvis den ansøgte husdyrproduktion medfører uændrede eller færre lugtgener end den eksisterende produktion samtidig med at afstanden til omboende er længere end 50 % af den beregnede geneafstand."

Som det fremgår af ansøgningskemaet, er geneafstanden fra anlægget til byzone, samlet bebyggelse samt enkeltbolig efter den nye lugtvejledning ikke overholdt.

Ansøger har derfor udarbejdet beregninger af spredningen af lugten fra anlægget ved en konkret spredningsberegning efter OML-modellen.

Det er nævnets opfattelse, at når der anvendes en konkret spredningsberegning som erstatning for beregning med OML-modellen, bør kommunen vurdere, om den anvendte OML-beregning er lavet med korrekte beregningsfaktorer. Endvidere bør kommunen foretage en vurdering af ansøgers tolkning af resultaterne.

Det fremgår af Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug⁵, at der ved tolkning af konkrete OML-beregninger som udgangspunkt skal anvendes en "konservativ tolkning", hvilket betyder, at der skal anvendes den højeste lugtkoncentration i en given afstand fra anlægget. Hvis OML-

---

⁵ http://www2.mst.dk/wiki/Husdyrvejledning.Lugt.ashx#Husdyrvejledning.Lugt+Vurering_I_Konkret_beregning_efter_OML-multi_modellen_10

beregningen giver asymmetriske resultater, kan ansøger vælge at foretage en "skarp tolkning", hvor der anvendes lugtkoncentrationen i den specifikke retning. En "skarp tolkning" bør ledsages af en forklaring på årsagerne til, at OML-beregningen har givet asymmetriske resultater.

Natur- og Miljøklagenævnet finder, at det er den konservative tolkning, som skal anvendes i den pågældende sag.

Nævnet har efterprøvet ansøgers OML-beregning, der foreligger som bilag 6 til Assens Kommunes godkendelse. Nævnet har fundet, at der er anvendt en forkert ruhedslængde i ansøgers beregning. Nævnet har på denne baggrund foretaget en ny OML-beregning, hvor ruhedslængden er sat til 0,150 m i stedet for 0,300 m.

I henhold til ansøgers OML-beregning er geneafstanden fra anlægget til enkeltbolig overholdt, mens geneafstanden til byzone og samlet bebyggelse ikke er overholdt. Den af nævnet udarbejdede OML-beregning giver et tilsvarende resultat.

Når lugtgeneafstanden ikke er overholdt, skal der som udgangspunkt meddeles et afslag. Det følger imidlertid som anført ovenfor af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, afsnit B, at en udvidelse i enkelte tilfælde alligevel kan godkendes, f.eks. hvis den faktuelle afstand fra OML-beregningens lugtcentrum er længere end 50 % af geneafstanden, og udvidelsen ikke medfører øgede lugtgener i form af en stigende lugtemission. Kommunen skal dog i hvert tilfælde vurdere, om der er grundlag for at godkende det ansøgte på trods af overskridelsen af lugtgeneafstanden.

Efter ansøgers OML-beregning er den faktuelle afstand fra OML-beregningens lugtcentrum til byzone og samlet bebyggelse henholdsvis ca. 125 m og ca. 100 m, hvilket er længere end 50 % af lugtgeneafstanden på henholdsvis 200 m og 175 m, mens lugtniveauet til byzone og samlet bebyggelse falder fra henholdsvis 21 OU/m³ og 16 OU/m³ i nudrift til henholdsvis 10 OU/m³ og 12 OU/m³ i ansøgt drift. Den af nævnet udarbejdede OML-beregning giver et tilsvarende resultat.

Nævnet forstår kommunens godkendelse således, at kommunen har anvendt ovennævnte mulighed for at godkende det ansøgte projekt på trods af overskridelsen af lugtgeneafstanden, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, afsnit B.

Efter nævnets opfattelse følger der ikke af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, afsnit B, nogen retlig begrænsning af muligheden for at godkende et ansøgt projekt, selvom lugtgeneafstanden er overskredet, hvis blot de i bilag 3, afsnit B, anførte betingelser - om at det ansøgte ikke medfører øgede lugtgener i forhold til den eksisterende produktion, og at afstanden til omboende er længere end 50 % af geneafstanden - er opfyldt.

Nævnet finder på denne baggrund ikke grundlag for at tilsidesætte kommunens vurdering af, at det ansøgte projekt kan godkendes på trods af overskridelsen af lugtgeneafstanden, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, afsnit B.

Da beregningerne vedrørende de forventede lugtgener bl.a. afhænger af, hvor mange dyr der er opstaldet af gangen samt dyrenes vægt, finder nævnet dog, at vilkår nr. 3.2.1 skal suppleres af et vilkår om, at gennemsnitsvægten for dyr på stald maksimalt må være 72,5 kg (vilkår nr. 3.2.7).

Den ene af de omboende klager har anført, at husdyrbruget ligger i en lavning, og at etableringen af forlængede afkast kan medføre forøgede lugtgener. Nævnet skal hertil bemærke, at OML-beregningerne inddrager de terrænforskelle, der er i området.

Danmarks Naturfredningsforening og den ene omboende klager har anført, at der bør stilles krav om fast overdækning på gyllebeholderen for at begrænse lugtgener. Nævnet skal hertil bemærke, at der ikke er fundet dokumenteret effekt på nedbringelse af lugt fra beholdere til flydende husdyrgødning, hvor der er tæt overdækning, i forhold til beholdere med tæt og stabilt naturligt flydelag⁶.

Nævnet skal i øvrigt henlede opmærksomheden på bekendtgørelse nr. 764 af 28. juni 2012 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v (husdyrgødningsbekendtgørelsen), hvor der bl.a. er fastsat bestemmelser med krav til opbevaring af flydende husdyrgødning. Hovedreglen i husdyrgødningsbekendtgørelsens § 20, stk. 1, stiller krav om fast overdækning af beholdere til flydende husdyrgødning. Den faste overdækning kan dog, jf. bekendtgørelsens § 20, stk. 3 og 4, erstattes af en anden tæt overdækning, herunder i form af et naturligt flydelag, efter de i bestemmelserne nærmere angivne retningslinjer. Det er bl.a. en forudsætning for anvendelse af et naturligt flydelag, at driftsherren som led i en egenkontrolordning løbende og regelmæssigt mindst én gang om måneden fører optegnelser i en logbog, herunder om tilstanden og tætheden af flydelaget til dokumentation af, at der er et tilstrækkeligt tæt flydelag. Det er kommunen, der i sin egenskab af tilsynsmyndighed, har kompetencen til at vurdere, hvorvidt betingelserne for at anvende undtagelsesbestemmelsen i § 20, stk. 3 og 4, er opfyldt.

Øvrige bemærkninger

I forhold til det af klagerne anførte om algevækst skal nævnet bemærke, at det er nævnets opfattelse, at især fugtighed, temperatur og næringsstofftilførsel, blandt andet i form af kvælstof, er af stor betydning for vækst af alger. Hvis de gunstige forhold for alger i form af passende fugtighed og temperatur i forvejen er til stede, vil øget kvælstofindhold i luften medføre øget vækst af alger på planter og bygningsflader.

Teknologisk Institut har i en undersøgelse af blandt andet algers vækst på murværk, tegl- og betontage⁷ konkluderet følgende: "(...) væksternes virkning på materialerne viser generelt ingen tegn på risiko for skader, der kan have indflydelse på materialernes konstruktive levetid". Nævnet finder på baggrund af rapporten, at selv om algevækst under visse omstændigheder kan være en reel gene for naboer til et husdyrbrug, så er det en gene, der først og fremmest er af æstetisk karakter.

Nævnet finder ikke, at den risiko for forøgede algebelægninger, som kan være en følge af naboskab til et husdyrbrug, i almindelighed kan begrunde, at der fastsættes vilkår, som er videregående end de sædvanlige krav om anvendelse af bedste tilgængelige teknologi til begrænsning af ammoniakfordampning, der skal fastsættes i overensstemmelse med gældende regler.

---

⁶ http://www.mst.dk/NR/rdonlyres/1FC0BFCA-3BF4-4795-A060-46069A1463A8/0/Fastoverdækning_svin_mink_kvæg_endelig_101108.pdf og http://www.mst.dk/Virksomhed_og_myndighed/Landbrug/Husdyrgodkendelser/bat/Teknologiudredninger.htm

⁷ Miljøprojekt nr. 784, 2003. Renere teknologi til undgåelse af biologisk vækst på murværk, tegl- og betontage. Udarbejdet af Teknologisk Institut, udgivet af Miljøstyrelsen.

Nævnet finder på samme måde, at en eventuel risiko for mosproblemer på og omkring klagers bolig ikke kan begrunde, at der fastsættes skærpede vilkår til ammoniakfordampningen.

På denne baggrund stadfæster Natur- og Miljøklagenævnet Assens Kommunes afgørelse af 25. maj 2010 om godkendelse til udvidelse af svinebruget på Magtenbøllevvej 7A, 5492 Vissenbjerg, med følgende ændring:

Som vilkår nr. 3.7.5 indsættes:

"Gennemsnitsvægten for dyr på stald må maksimalt være 72,5 kg."

Natur- og Miljøklagenævnet skal beklage den lange sagsbehandlingstid.

Lene Juul Nielsen
Specialkonsulent

Jan Bækgaard Nielsen
Fuldmægtig

/

Afgørelsen er sendt pr. e-mail til:

Danmarks Naturfredningsforening, Att.: Allan Andersen, dn@dn.dk
Assens Kommune, Att.: Trine Bonrud Helleskov, assens@assens.dk

og pr. brev til:

Vagn Damgaard Knudsen
Magtenbøllevvej 7
5492 Vissenbjerg

Ulrik Schondel
Drejebanken 13
5492 Vissenbjerg

Niels Reusgaard
Drejerbanken 14
5492 Vissenbjerg